79. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 10. 11. 2023 - Vlada RS je na 79. redni seji, ki je potekala 9. 11. 2023, med drugim določila prizadeta območja na področju državnega cestnega omrežja, ki je bilo poškodovano ali uničeno v poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023 in izdala Uredbo o načinu dodeljevanja finančnih spodbud ukrepom za spodbujanje prehoda na alternativna goriva v prometu. Vlada RS je sprejela spremembe Uredbe o odpadkih, izdala soglasje k Sklepu o prenehanju veljavnosti Sklepa o odstotkih vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Seznanila se je s Prvim skupnim vmesnim poročilom o izvajanju Programa Vlade RS za krepitev integritete in transparentnosti v javnem sektorju 2023 – 2026 in sprejela Strategijo vključevanja tujcev, ki niso državljani Evropske unije, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje RS ter Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje. Sprejela pa je tudi Sklep Sveta o finančnih prispevkih članic Evropskega razvojnega sklada.

Prizadeta območja na področju državnega cestnega omrežja, ki je bilo poškodovano ali uničeno v poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023

Vlada RS je določila prizadeta območja na področju državnega cestnega omrežja, ki je bilo poškodovano ali uničeno v poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023. Z Zakonom o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 se zaradi odprave posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 določajo nujni interventni, sanacijski in preventivni ukrepi ter postopki za izvedbo in spremljanje teh ukrepov. Na osnovi navedenega zakona mora Vlada RS določiti prizadeta območja oziroma odseke in lokacije odsekov državne prometne infrastrukture, ki je bila poškodovana v poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023. Na osnovi določitve prizadetih območij se bodo lahko v okviru vzdrževalnih del v javno korist izvajale izjeme, ki so opredeljene v 45. – 48. členu predmetnega zakona. V navedenih členih zakona so namreč opredeljene izjeme, ki se nanašajo na vzdrževalna dela v javno korist na področju cest, varovalni pas ob državnih cestah, varovalni pas ob občinskih cestah in zapore javnih cest zaradi izvajanja sanacijskih del.

Na osnovi informacij pridobljenih s strani Direkcije RS za infrastrukturo so bila opredeljena prizadeta območja oziroma odseki in lokacije odsekov državne cestne infrastrukture, ki je bila poškodovana ali uničena v poplavah in zemeljskih plazovih. Na osnovi določitve prizadetih območij se bo lahko v okviru izvajanja sanacijskih ukrepov uveljavljalo izjeme na način, ki je določen v 45. do 48. členu Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023.

Uredba o načinu dodeljevanja finančnih spodbud ukrepom za spodbujanje prehoda na alternativna goriva v prometu

Uredba določa splošne in posebne pogoje dodeljevanja javnofinančnih sredstev za ukrepe, ki izboljšujejo okoljske in energetske parametre delovanja prometnega sektorja na podlagi 42. člena Zakona o infrastrukturi za alternativna goriva in spodbujanju prehoda na alternativna goriva v prometu. Ureja način dodeljevanja spodbud, vrste upravičenih naložb in stroškov, merila za izbor, višino in vrsto spodbud, upravičence, postopek evidentiranja, spremljanja in poročanja v zvezi z državnimi pomočmi in pomočmi po pravilu »de minimis« ter drugimi spodbudami, ki nimajo elementov državnih pomoči ali pomoči »de minimis« (naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva ter storitve, s katerimi se ne izvajajo gospodarske aktivnosti).

Z uredbo se vzpostavlja pravna podlaga za dodeljevanje nepovratnih sredstev za naložbe v razvoj področja uporabe alternativnih goriv v prometu. Še zlasti ključna je pravna ureditev dodeljevanja državnih pomoči in pomoči de minimis gospodarskim subjektom. V preteklosti je to bila največja ovira pri črpanju evropskih sredstev v okviru evropske kohezijske politike (OP EKP 2014-2020) na področju alternativnih goriv. Sprejem uredbe je nujen, sicer koriščenje evropskih sredstev (vozila na alternativna goriva in infrastruktura za alternativna goriva v prometu), kot izhaja iz že sprejetega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 in Načrta za okrevanje in odpornost, ne bo možno. Poleg državnih pomoči in pomoči de minimis se s to uredbo ureja tudi način dodeljevanja ter vrste spodbud za prehod na alternativna goriva, ki se bodo dodeljevale fizičnim osebam (državljanom) ter investicijski transferji občinam.

Uredba o spremembah Uredbe o odpadkih

Razlog za spremembo uredbe je odprava nekaterih redakcijskih napak ter vsebinskih sprememb. Ključne vsebinske spremembe so:

- eden od pogojev za izdajo odločbe o vpisu v evidenco prevoznikov odpadkov je, da je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik v RS registriran za opravljanje dejavnosti zbiranja in odvoza odpadkov ali dejavnosti cestnega tovornega prometa v skladu s predpisom, ki ureja klasifikacijo dejavnosti. Gre za popravek, saj je pred besedo »registriran« izpadla besedna zveza »v RS«.
- Ministrstvo bi moralo v skladu z 80. členom Uredbe o odpadkih uskladiti informacijski sistem o ravnanju z odpadki z določbami te uredbe do 1. januarja 2024, pri čemer se datum uskladitve informacijskega sistema o ravnanju z odpadki spremeni na 1. januar 2026.
- 78. člen uredbe zahteva od vseh deležnikov ravnanja z odpadki večje spremembe in uskladitve informacijskih sistemov do konca leta 2023, kar pa glede na njihove pobude časovno in finančno za večino ni izvedljivo, zato se 25. in 26. člen uredbe začneta uporabljati 1. januarja 2026.

Ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Vlada RS je izdala soglasje k Sklepu o prenehanju veljavnosti Sklepa o odstotkih vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-T) z 31. 12. 2023 ukinja dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Po 1. januarju 2024 se bodo tako vse zdravstvene storitve v celoti krile iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zaradi česar prenehajo razlogi za veljavnost Sklepa o odstotkih vrednosti zdravstvenih storitev.

Programa za krepitev integritete in transparentnosti v javnem sektorju 2023 - 2026

Vlada RS se je seznanila s Prvim skupnim vmesnim poročilom o izvajanju Programa Vlade RS za krepitev integritete in transparentnosti v javnem sektorju 2023 – 2026.

Poročilo odraža prizadevanje in dosežke vladnih resorjev pri krepitvi integritete in transparentnosti v javnem sektorju. Od skupno 19 ukrepov (od katerih so 3 ukrepi trajni) za krepitev integritete in transparentnosti v javnem sektorju, so bili v prvem polletnem obdobju zaključeni trije ukrepi, in sicer zagotovitev učinkovitega gospodarjenja z državnimi nepremičninami, nosilec katerega je Ministrstvo za javno upravo, dosledno obveščanje organov, pristojnih za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov, o vseh spremembah iz varnostnih vprašalnikov, nosilec je Ministrstvo za notranje zadeve, ter ukrep zagotovitve preglednosti in transparentnosti evidenčnih naročil, nosilec je Ministrstvo za javno upravo. Pri večini ukrepov iz progama se aktivnosti izvajajo, nadaljnji napredek glede njihove izvedbe pa bo razviden iz naslednjih vmesnih poročil.

S sprejemom programa Vlade RS za krepitev integritete in transparentnosti v javnem sektorju 2023 – 2026 v februarju letošnjega leta, je Vlada RS pokazala usmerjenost in odločnost v smeri krepitve področja integritete in transparentnosti v javnem sektorju. Izpolnitev Programa je vezana na štiriletno obdobje. Vlada RS spremlja izvajanje aktivnosti v polletnih poročilih, ki jih pripravi Ministrstvo za javno upravo.

Strategija vključevanja tujcev

Vlada RS je sprejela Strategijo vključevanja tujcev, ki niso državljani Evropske unije, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje RS.

Temeljni cilj politike vključevanja tujcev je oblikovati pogoje, ki bodo posamezniku, ki prihaja v naše okolje, omogočali dostojno, samostojno in neodvisno delovanje v družbi, v kateri se bo počutil kot del celote. Uspešna politika vključevanja daje tujcu možnost in priložnost, da se kot posameznik udejstvuje v družbenih podsistemih in tako prispeva k rasti družbe kot celote. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da je integracija dvosmeren proces.

Strategija temelji na osnovnih načelih integracijske politike, ki v odprti in demokratični družbi omogoča vključevanje vseh družbenih podsistemov v družbo kot celoto. Cilji strategije so opredeljeni po posameznih sklopih in na način, da stremijo k procesu najširšega socialno-družbenega vključevanja tujcev v družbo.

Sklopi strategije so:

- jezikovna integracija,
- integracija na področju izobraževanja,
- integracija na trg dela,
- integracija v lokalno okolje,
- optimizacija upravnih postopkov in odprava administrativnih ovir,
- sodelovanje z diasporami.

Strategija opredeljuje posamezne podsisteme, kjer so ukrepi in dejavnosti za integracijo najbolj ključni. Prvi pogoj za dobro integracijo je znanje slovenskega jezika. Strategija naslavlja večstopenjski model učenja jezika in ga opredeljuje po vsebini in številu ur. Hkrati pa opredeljuje še druge ukrepe, ki so potrebni za uspešno izvedbo jezikovnih tečajev. Z osnovnim znanjem slovenskega jezika na preživetveni ravni sta tujcu zagotovljena avtonomnost in samostojnost v družbi in lokalnem okolju, hkrati pa se poveča možnost njegove poznejše širše vključenosti v družbo.

Vsak posameznik mora imeti možnost in priložnost kar najbolje prispevati k razvoju družbenega okolja, v katerem biva, in pri tem imeti možnost biti vključen v družbene podsisteme. Proces lokalne integracije oziroma vključevanja tujcev v družbo temelji na spoštovanju in oblikovanju ekonomsko-socialnih pravic, ki so temelj in ogledalo okolja ter prvi pogoj za uspešno integracijo tujcev v lokalno okolje.

Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje

Vlada RS je sprejela Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje, ki predstavlja pot in način, kako bo RS na področjih digitalnih kompetenc, digitalne infrastrukture, digitalne preobrazbe gospodarstva in digitalnih javnih storitev prispevala k skupnim evropskim ciljem Digitalnega desetletja 2030. V Načrtu so zajeti različni ukrepi, za katera so finančna sredstva že zagotovljena iz nacionalnih ali evropskih virov, ter načrti ukrepov, ki zgolj nakazujejo pot, kako bi določen cilj politike programa Digitalno desetletje lahko dosegli.

Skladno z evropsko zakonodajo (Sklep (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030) so vse države članice obvezane, da predlagajo nacionalne strateške časovne načrte za digitalno desetletje, v katerih določijo svoje načrte k doseganju splošnih in digitalnih ciljev evropskega desetletja ter opišejo politike, ukrepe in dejavnosti za njihovo doseganje. Junija 2023 je bila tako v Sloveniji ustanovljena medresorska delovna

skupina za pripravo Nacionalnega programa projektov za strategijo Digitalna Slovenija 2030, ki je pripravila predlog Nacionalnega strateškega časovnega načrta za digitalno desetletje.

Sklep Sveta o finančnih prispevkih članic Evropskega razvojnega sklada

Vlada RS je sprejela sklep Sveta o finančnih prispevkih članic Evropskega razvojnega sklada za financiranje tega sklada, ki določa zgornjo mejo za leto 2025, letni znesek za leto 2024 in znesek prvega obroka za leto 2024 ter vključuje okvirno in nezavezujočo napoved pričakovanih letnih zneskov prispevkov za leti 2026 in 2027.

Države članice v posameznem letu plačilo izvedejo v treh obrokih. Evropska komisija in Evropska investicijska banka vsako leto ocenita potrebno višino prispevka za naslednje leto ter zgornjo mejo letnega zneska prispevka za leto kasneje. Pri oceni se upoštevata dva cilja: pomagati državam članicam, da v svojih nacionalnih proračunih rezervirajo čim bolj natančne zneske, ter zagotoviti dovolj razpoložljivih finančnih sredstev za izvajanje aktivnosti.

Višina prvega obroka Slovenije za leto 2024 bo skladno s predlogom znašala 1.459.380 evrov, in sicer Evropski komisiji 1.234.860 evrov in Evropski investicijski banki 224.520 evrov.

***